Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Biuroulŭ de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumera la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anu 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtu și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 88. Brașovŭ, Mercurĭ, 20 Aprilie (2 Maiu) 1888.

Brașovŭ, 19 Aprilie st. v. 1888.

In septemâna trecută s'a desbătutŭ și s'a primitŭ de către parlamentele din Peșta și din Viena proiectulŭ de lege privitorŭ la estraordinara prelungire a serviciului militarŭ, ce trebue sĕ-lŭ îndeplinéscă reserviștii și cei ce facŭ parte din reserva de întregire.

Ministrulŭ de resboiu este, precum scimŭ, autorisatŭ prin acésta lege ca la casŭ de trebuință cerêndŭ aprobarea plealabilă a monarchului se înmulțéscă contigentulŭ trupelorŭ prin obligarea reserviștilorŭ de a servì activŭ peste timpulŭ de trei anĭ prevĕdutŭ în lege.

Cei din oposițiune au accentuatŭ cu toții temerea, că prin acéstă mĕsură se creeză în modŭ durabilŭ unŭ obligĕmêntŭ pentru reserviștĭ de a servì patru în locŭ de trei anĭ. Acésta temere nicĭ n'a fostŭ delăturată prin declarațiunile miniștrilorŭ dela resortulŭ de resboiu, carĭ s'au mărginitŭ mai multŭ a constata necesitatea mĕsurei impusă de situațiunea amenințătóre din afară.

Ministrulŭ honvedilorŭ br. Fejervary a datŭ órecarĭ deslușirĭ despre scopulŭ nouei legĭ. Acésta, dise elŭ, are menirea a forma încă în timpŭ de pace o pregătire pentru mobilisare, deórece mobilisarea nu se póte efectuì în timpŭ de șése orĭ șépte dile; este vorba adecă de-a se oferì posibilitatea, ca încă în timpŭ de pace se pótă fi întărite, decă vorŭ cere împrejurările, corpurile de armată ce suntŭ aședate în apropiarea presumtivului teatru de resboiu.

Dér afară de împuternicirea ce-o dă administrației de resboiu de a mări contingentulŭ de pace alŭ trupelorŭ la granițele cele mai espuse, legea din vorbă mai are după br. Fejervary încă și alte scopurĭ. Se póte, dise elŭ, că va fi lipsă a se forma nouĕ corpurĭ de armată, carĭ nu se potŭ organisa cu recruțĭ, ci numai cu soldațĭ instruițĭ, ér câtŭ pentru cavaleria, adause Fejervary, timpulŭ de trei anĭ de servițiu este prea scurtŭ, așa că decă ar isbucnì unŭ resboiu în primăvară, a treia parte dintre călăreți ar consta numai din recruțĭ neinstruițĭ.

Oposițiunea maghiară estremă din dietă a susținutŭ, că prin votarea legii propuse dreptulŭ parlamentului de a stabili elŭ însușĭ anii de serviţiu în armată ar trece asupra guvernului și că prin acésta s'ar renunța la unŭ dreptŭ cardinalŭ constituționalŭ.

Pentru acésta însĕ i s'a aruncatŭ din nou în față stângei estreme din partea ministrului președinte Tisza, că se arată dușmănósă față cu armata comună. E vorba, dise d-lŭ Tisza, de aceea ca la casŭ de lipsă se se pótă lua mĕsurĭ de precauțiune pentru apĕrarea țerii fără multŭ sgomotŭ, fără mobilisare, ear în ce privesce sarcinele concede că aceste sunt și vorŭ fi încă fórte grele, dér nu guvernulŭ pórtă vina, ci „situațiunea generală."

Curiósă a fostŭ atitudinea stângei moderate maghiare în acésta cestiune. Contele Apponyi s'a încercatŭ earăși se împace lupulŭ, capra și varda.

Totdéuna, dise Apponyi, cei din stânga moderată au fostŭ gata a aduce jertfe pentru apĕrarea monarchiei, dér trebue sĕ avemŭ în vedere și situațiunea economică a poporațiunei precum și unele momente constituționale de mare importanță. Apponyi declară că mĕsurile luate de proiectŭ sunt numai mĕsurĭ de jumĕtate și în urmă accentuá, că prin aceea că se face dependentă prelungirea serviciului la patru anĭ dela discrețiunea administrației de resboiu, se prejudecă drepturilorŭ parlamentului. Stânga moderată însĕ totușĭ primesce legea propusă, însĕ numai ca o mĕsură provisorică impusă de situațiunea politică.

In fața acestei curiόse declarațiunĭ, care se clatină între două luntri a observatŭ ministrulŭ Fejervary nemeritŭ, că Apponyi dice că-i rĕu proiectulŭ și totușĭ îlŭ primesce ca provisoriu, pe când ar trebuì sĕ-lŭ respingă decă odată nu e învoitŭ cu elŭ.

Caracteristicŭ este, că și oposițiunea germană din camera austriacă, cu tóte că s'a declaratŭ nemulțămită cu proiectulŭ de lege din cestiune, l'a primitŭ motivândŭ acestŭ pasŭ cu situațiunea schimbată politică, schimbată mai alesŭ prin publicarea alianței austrogermane.

Acésta alianță este adĭ osia împrejurulŭ căreia se învertescŭ tóte dincolo ca și dincóce de Laita.

Ferberea în Peninsula balcanică.

Cele ce se petrecŭ în Peninsula balcanică, mai alesŭ în Bulgaria, Turcia și Macedonia, apoi în insula Creta, dovedescŭ că o ferbere cumplită domnesce acolo, care póte provoca marĭ sdruncinărĭ. Mișcarea țĕranilorŭ în România e adusă de pressa streină în legătură cu agitațiunile din Peninsula balcanică și de aceea „Românulŭ" cere guvernului sĕ ia mĕsurĭ, pentru ca România sĕ fiă pregătită pentru orĭ-ce eventualitate, căcĭ étă cum resumă unŭ diarŭ francesŭ situațiunea actuală a Orientului europeanŭ:

Omenii carĭ suntŭ însărcinațĭ cu sórtea marelorŭ state europene nu dorm pentru momentŭ pe mole. In locu d'o grijă, ei au dece. Fără a vorbi adĭ de evenimentele așteptate și inevitabile carĭ vorŭ pricinuì schimbărĭ notabile în relațiunile Europei centrale, mai suntŭ și continuele trămiterĭ de trupe la frontierele austro-ruse, carĭ trămiterĭ vorŭ sfîrșì prin a produce o complicațiune. Grija cea mare este ceea ce acum se petrece în Orientŭ și 'n micele state ale Balcanilorŭ.

Europa scie, ba chiar a suferitŭ pentru a sci, că insurecțiunile, rescóla, revoluțiunile și schimbările 'periodice în acele ținuturĭ nu prevestescŭ nicĭodată alta decâtŭ rĕu. Șĭ'n momentulŭ de față, ceea ce este acolo în Orientŭ nu-i lucru curatŭ. Ore furtuna va începe îndată? N'amŭ pute-o spune; adevĕrulŭ însĕ e că lucrurile nu mergŭ bine în partea aceea.

Aceeași agitațiune, care a domnitŭ în Creta, începe acum în Macedonia. Comitetele oculte prepară și acolo o mișcare revoluționară. Nu Bulgarii, pare-se, suntŭ de astădată promotorii acestei mișcărĭ, ci Grecii.

De câtă-va vreme, perchisițiunĭ și arestărĭ s'au făcutŭ în diferitele orașe și sate ale Macedoniei, și tóte persónele arestate suntŭ Grecĭ, anume profesorĭ, negustorĭ, ba chiar și popĭ.

Acum câte-va sĕptĕmânĭ, vicarulŭ metropolitului grecŭ dela Castoria a fost arestatŭ și închisŭ într'o cameră a palatului guvernatorului, — ceea ce este în contra privilegielorŭ bisericei grecescĭ, căcĭ guvernulŭ turcŭ nu póte aresta directŭ pe eclesiasticĭ. Patriarchulŭ din Constantinopolŭ îi închide numai decă e casŭ de urmărire în contră-le.

Sultanulŭ, care e ținutŭ în curentŭ cu ceea ce se numesce conspirațiunea grecéscă în Macedonia, a ordonatŭ fără anchetă a fi „destituitŭ prin telegramă metropolitulŭ dela Serres (Macedonia).

In Rumelia orientală și în Bulgaria, lucrulŭ érăși nu e curatŭ. De geaba guvernulŭ din Sofia afirmă contrarŭ: sunt emisarĭ streinĭ carĭ agită poporulŭ în contra principelui Ferdinand. Scrierĭ sediţióse au fost rĕspândite prin casărmĭ, proclamațiunĭ revoluționare au fostŭ afișate în deosebite orașe ale celorŭ două provincii; într'ênsele se îndémnă poporulŭ a goni „pe principele streinŭ, nemțŭ, catolicŭ, care a venitŭ în Bulgaria pentru ruina și destrucțiunea țĕrei."

Esistă agitațiune și în România; ba chiar este mișcare insurecțională. Care e causa, care'i ținta acestei mișcărĭ? ce cerŭ cei resculațĭ? Nimenĭ nu scie, nicĭ chiar Românii. Depeșĭ diplomatice, sosite din Bucurescĭ, spunŭ că unŭ misterŭ neînțelesŭ învĕlue mișcarea. Ea a isbucnitŭ deodată, dér a trebuitŭ sĕ fiă preparată de multă vreme; este și rĕmâne de nepriceputŭ. Ea nu se póte esplica decâtŭ prin ipotesa, că a fostŭ provocată din afară.

Și de óre-ce, pentru tóte mișcările din Orientŭ, ajungemŭ totŭ la acéstă conclusiune, suntemŭ reduşĭ a ne întreba ce însemneză următorulŭ faptŭ, neînsemnatŭ, care a fostŭ raportatŭ de representanții mai multorŭ puterĭ marĭ guvernelorŭ respective? Ecă faptulŭ:

După spusele acestorŭ raporte, polițía din Constantinopolŭ ar observa de câte-va dile cu mare atențiune mișcările pelerinilorŭ (unŭ felŭ de hagii și călugărĭ) rușĭ, carĭ, la acéstă epocă a anului, sosescŭ în numĕrŭ mare pe țĕrmurile Bosforului, ducêndu-se la Ierusalimŭ. Acești pelerinĭ nu mergŭ, dice-se, la Locurile-Sfinte, ci, din contră, după ce au conăcitŭ la metochurile rusescĭ din Constantinopole, își schimbă hainele lorŭ de călugărĭ séu de țĕranĭ și se îmbracă cu alte haine. Pe urmă, cu drumulŭ de ferŭ spre Adrianopole, se ducŭ în Rumelia orientală și la muntele Rodope.

Guvernulŭ turcŭ se teme, ca nu cumva acești pelerinĭ fórte curioșĭ sĕ nu'i pricinuéscă marĭ neajunsurĭ. Deșteptatŭ de ceea ce scie, îngrijatŭ de ceea ce nu scie, elŭ s'a hotărîtŭ sĕ ia mĕsurile necesare.

Mișcarea țĕranilorŭ în România și agenții ungurĭ denunțătorĭ.

„Independance Belge" scrie despre mișcarea țĕranilorŭ în România următórele nostimade:

Vestile ce ne sosescŭ asupra mișcărei insurecționale a țĕranilorŭ din România suntŭ de îngrijatŭ.

Unulŭ din corespondenții noștri din Viena ne scrie relativŭ la acésta, că mișcarea începe sĕ turbure populațiunile române din Austro-Ungaria. După scirĭ primite din Brașovŭ în Transilvania, și din Cernăuțĭ în Bucovina, emisarĭ românĭ ar fi apărutŭ în aceste două provincii austro-ungare ca sĕ escite pe Românĭ la revoltă. Se adauge, că prefectulŭ austriacŭ dela Cernăuți, baronulŭ Pino, fostŭ ministru de comerțŭ, arŭ fi cerutŭ numai decâtŭ ajutóre ca sĕ fiă gata pentru orĭ-ce întêmplare. Ér guvernulŭ ungurescŭ a trămisŭ trupe în mai multe puncte ale graniței Transilvaniei.

După telegrame private primite la Viena, numĕrulŭ țĕranilorŭ românĭ resculațĭ s'ar ridica la 80,000, și trupele ar fi în neputință sĕ reprime mișcarea. Mĕsurile luate în Austro-Ungaria n'ar fi decĭ fără de nicĭ unŭ folosŭ.

Las'că fóia belgiană le scrie acestea când mișcarea e de totpotolită, dér mai are și nenorocirea de a fi păcălită de cine scie ce agentŭ denunțătorŭ ungurescŭ, care trăesce din meseria de a înegri și de a calumnia pe Nemaghiarĭ. De ce nu spune guvernulŭ ungurescŭ care se folosesce de asemenea agențĭ denunțătorĭ ca sĕ'șĭ motiveze persecuțiunile și impilările ce le suferŭ din parte'i naționalitățile nemaghiare, de ce, dicemŭ nu spune carĭ suntŭ acei emisarĭ, câțĭ suntŭ, unde s'au prinsŭ? Prin astfelŭ de nedemne manopere speră guvernulŭ ungurescŭ sĕ'șĭ mai spele uriciunea faptelorŭ sale?

Sistemulŭ de guvernare ungurescŭ e multŭ pré deochiatŭ, decâtŭ sĕ mai pótă amăgì lumea, care e deplinŭ luminată asupra stărilorŭ dela noi.

SCIRILE DILEI.

Din Caransebeșŭ se telegrafiază o scire îngrijitóre despre starea sănĕtății d-lui generalŭ Traianŭ Doda. Intorcêndu-se acasă din cancelaria comunității de avere a grănițerilorŭ, avŭ fară de veste unŭ atacŭ de apoplexiă; se dice că starea lui inspiră îngrijirĭ.

Dorimŭ din inimă bravului generalŭ și Românŭ câtŭ mai grabnică însănĕtoșare și Dumnedeu sĕ-lŭ țină în viĕță spre bucuria nóstră a tuturora.

***

Cu ocasiunea înaintărilorŭ de Maiu, au fostŭ înaintațĭ la gradulŭ de căpitanĭ cl. I. căpitanulŭ cl. II. Paulŭ Smeu, supracompletŭ în reg. 51 de inf.; la statulŭ majorŭ generalŭ, la gradulŭ de căpitanŭ cl. II: locotenenții Ioanŭ Bogdanŭ și Simeonŭ Blasiu în reg. 64 de inf.; la gradulŭ de locotenent-comptabilŭ: sublocotenentulŭ-comptabilŭ Michailŭ Pușcașŭ la

divisionulŭ de baterĭă grea Nr. 24; practicantŭ în ramura funcţionarilorŭ militarĭ la aprovisionare: sublocotenentulŭ în reservă Petru Farcaşŭ lui Simionŭ alŭ Safti din reg. 63 de inf. la magazinulŭ militarŭ de aprovisionare în Alba-Iulia.

***

Suntŭ transferaţĭ: capelanulŭ militarŭ cl. I Dumitru Popŭ din cerculŭ militarŭ alŭ Sibiiului în cerculŭ militarŭ Seraievo; capelanulŭ militarŭ cl. II Gustavŭ Baloşiu din cerculŭ militarŭ Seraievo în cerculŭ militarŭ alŭ Sibiiului.

***

Cetimŭ în „Kolozsvar“ dela 27 Aprilie: „Preotulŭ românŭ gr. or. Ioanŭ Munteanu din Baraczháza a datŭ jalbă la Consistoriulŭ episcopescŭ gr. or. din Aradŭ, plângêndu-se grozavŭ contra colegului sĕu Iosifŭ Radnianciu (pôte Rădniceanu?) din St. Andreiu-timişianŭ, din causă că acesta cutéză a-ĭ trămite luĭ, ca directorŭ şcolarŭ, scrisorile adresate ungurescĭ. După părerea luĭ Munteanu, acesta n'are dreptŭ s'o facă un preotŭ nicĭ atuncĭ, când pe scrisore stă scrisŭ „ca afacere şcolară scutită de porto“, ba chiar şi cuvintele acestea ar fi datorŭ sĕ le scrie românesce. Consistoriulŭ episcopescŭ din Aradŭ a datŭ în urma acesta strictă ordinaţiune oficiului protopopescŭ din Timişóra, ca sĕ ordóne cercetare disciplinară contra preotului maghiaronŭ din St.-Andreiu-timişianŭ, poruncindu-ĭ totodată protopopului, ca pe preotulŭ pĕcătosŭ sĕ-lŭ provóce a se îndrepta şi despre resultatŭ sĕ-ĭ raporteze repede“. Scirea acésta o reproduce şi „Ellenzék“ sub titlulu „Preotŭ daco-românŭ“.

Decă totŭ faptulŭ e adevĕratŭ şi decă aşa a făcutŭ consistoriulŭ din Aradŭ, atuncĭ ilŭ felicitămŭ şi-ĭ dicemŭ: înainte pe calea acésta şi Dumnedeu sĕ-ĭ ajute!

***

Ministrulŭ ungurescŭ de comerţŭ va trămite în curêndŭ pe consiliarulŭ ministerialŭ St. Liptay, ca sĕ studieze raporturile comerciale de prin părţile sudice ale Ardealului.

***

Precum se scrie din Sebeşŭ diarului „Sieb. Deutsch. Tgbltt“, proprietarii românĭ au ţinutŭ o adunare, în care au subscrisŭ o declaraţiune ce cuprinde urgenta dorinţă, d'a nu se face comasarea şi d'a se şterge acéstă cestiune odată pentru totdéuna. Se vorbesce că şi Sasĭ în mare numĕrŭ au subscrisŭ acestŭ actŭ şi că adunarea a hotărîtŭ a trimite o deputaţiune la Maiestatea Sa, cu rugare d'a face sĕ se ţină sémă de dorinţa unei marĭ părţĭ a proprietarilorŭ.

***

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicaţiune a datŭ viceşpanului Thalmann înŭ pe unŭ anŭ concesiune d'a face lucrările pregătitóre pentru căile ferate locale dela Vinţulŭ de josŭ pe la Sibiiu la Făgăraşŭ, precum şi dela Sibiiu la Rĕşinarĭ şi la Cisnădiă.

***

Tĕrgulŭ de ţeră se va ţine în Lugoşŭ, comit. Caraşŭ-Severinŭ, în 11, 12 şi 13 Maiu n., adecă Vinerĭ, Sâmbătă şi Duminecă după Pascile nóstre.

***

Dr. Wilhelm Milassin intentă procesŭ de pressă contra lui Stefan Balogh din Sepsi-Sângeorgĭ pentru unŭ articulŭ ofensătorŭ, apărutŭ într'o fóiă ungurescă. Tribunalulŭ decise însĕ suspendarea afacerei. Dr. Milassin cerŭ anularea acestei decisiunĭ şi Curia avisă tribunalulŭ sĕ'şĭ formuleze în scrisŭ hotărîrea sa şi în intervalŭ de 8 dile sĕ o presinte Curiei.

***

In Sebeşŭ bântue pojarulŭ, ér în Petrifalĕu bântue vĕrsatulŭ mare (bubatulŭ), de care au şi muritŭ două persóne.

***

Episcopulŭ de Gibraltarŭ a fostŭ în dilele trecute în Bucurescĭ, ca sĕ inspecteze lucrările misionarilorŭ englezĭ însărcinaţĭ cu convertirea tinerilorŭ evrei din capitala României. Episcopulŭ a plecatŭ sĕ visiteze şi celelalte oraşe din Orientŭ pe unde suntŭ asemenea misionarĭ, spune „Democraţia“.

„Generalulŭ valahŭ pe banca acusaţilorŭ.“

Sub titlulŭ acesta scrie „Ellenzék“ dela 28 Aprilie următórele:

Traianŭ Doda, acestŭ bĕtrânŭ şi neastêmpĕratŭ calŭ de bătaiă, a încălecatŭ acum pe unŭ astfelŭ de calŭ, care de bună sémă ilŭ va trânti. S'a făcutŭ agitatorŭ şi acum agită contra maghiarimei pe calea pressei.

Procuratura reg. a acusatŭ pe bĕtrânulŭ ingratŭ pentru agitare. Acusa între altele cuprinde următórele: Declaraţia în întregŭ cuprinsulŭ sĕu, pe lângă aceea, că e scrisă peste totŭ în spiritŭ nepatrioticŭ, ţintesce hotărîtŭ la aţîţarea urei contra naţiunei maghiare, mai vêrtosŭ în pasagiulŭ unde dice, că poporulŭ românŭ prin forţă şi uneltirĭ a fostŭ scosŭ din tóte posiţiele luptei constituţiunale, că „ne pregătimŭ la o luptă mare şi ostenicósă, şi astădĭ nu mai e vorba despre unŭ locŭ şi votisare, ci e pusă în jocŭ onórea naţională a poporului românŭ.“

Fără îndoélă, că acestea cuprindŭ o astfeliu de acusaţiune contra naţiunei maghiare, care e de natură a deştepta în poporulŭ românŭ ură contra ei.

Dilele acestea se va ţine la Aradŭ pertractarea contra eroului generalŭ, şi atuncĭ de bună-sémă îĭ vorŭ arĕta d-lui Doda, că: până aicĭ şi mai departe nu. Inainte numai pe calea apucată, d-lorŭ agitatorĭ ungurĭ!

Sub titlulŭ de „*Carol Eötvös* şi *Traianŭ Doda*,“ guvernamentalulŭ „*Aradi Közlöny*“ publică următórele:

Nenorocita politică de naţionalităţĭ a lui Ludovic Mocsáry începe a se furişa şi în sînulŭ oposiţiei kossuthiste din dieta maghiară. Acelŭ rolŭ odiosŭ şi compătimitorŭ, pe care 'l-a jucatŭ nu de multŭ Mocsáry — cu încuragiarea oposiţiei — faţă de naţionalităţĭ, începe a seduce pe unulŭ dintre conducĕtorii oposiţiei extreme. Precum cetimŭ cu mare surprindere în diarele din Budapesta, Carol Eötvös, unulŭ dintre conducĕtorii cei mai activĭ ai oposiţiei extreme, a primitŭ apĕrarea daco-românului generalŭ Traianŭ Doda.

Pertractarea finală va fi în 14 Iunie aicĭ în Aradŭ şi atuncĭ va judeca curtea cu juraţĭ asupra generalului agitatorŭ. Noi Aradanii suntemŭ puşĭ prin urmare în posiţiă de a asista la o scenă splendidă.

De o parte va sta generalulŭ Traianŭ Doda, de altă parte Carol Eötvös, acestŭ patriotŭ şi leader pururea sdrobitorŭ, care va apĕra „onórea naţiunii române“ deodată cu libertatea lui Traianŭ Doda, probabilŭ în contra „absolutismului maghiarŭ“... Scenă admirabilă.

În tótă afacerea mai originalŭ e, că „Egyetértés“ nu vede în ea nimicŭ de reprobatŭ şi unŭ altŭ diarŭ se mărginesce a observa, că Carol Eötvös de astădată se pregătesce a face enunciaţiunĭ importante asupra cestiunii naţionalităţilorŭ“.

Intêmplărĭ diferite.

Jude şi juraţi hoţi. Judele din Hesmaşŭ (Hagymas din Turda-Arieşŭ, din Bihorŭ orĭ din Vesprimŭ?) a fostŭ arestatŭ împreună cu doi juraţĭ, bănuiţĭ findŭ ca partaşĭ la unŭ furtŭ prin spargere comisŭ la d-na Kozma Gyura, căreia i-au furatŭ 4115 fl., ce'ĭ avea ascunşĭ sub podinile din casă.

Călcaţi de trenŭ. In 24 Aprilie n. la gara din Simeria, pe când se lucra la arangiarea vagónelorŭ, doi copii din nebăgare de sémă se aflau pe şinĭ tocmai când o parte din vagóne fuseseră pornite în direcţiunea, în care se aflau copii. Observândŭ acésta funcţionarulŭ dela calea ferată Ludovicŭ Ruszka, se aruncă în momentulŭ estremŭ asupra copiilorŭ, pentru ca sĕ-ĭ mântuéscă. Pe copii i-a mântuitŭ întru câtŭ scăpară de mórte, dér amêndoi strivițĭ la braţulŭ stângŭ. Ruszka însĕ, peste care au trecutŭ 13 vagóne, muri.

Focŭ. In nóptea de 24 spre 25 Aprilie a arsŭ în comuna Feldióra de lângă Braşovŭ coperişulŭ unuĭ grajdŭ de caĭ, ce aparţine casarmei de husarĭ. Cercetarea a doveditŭ, că foculŭ a fostŭ pusŭ din partea unuia dintre husarii aflătorĭ acolo. Caii însĕ fură mântuiţĭ, aşa că, fiindŭ şi grajdulŭ asiguratŭ, paguba e fórte neînsemnată.

Tisza rege. Că ministrulŭ ungurescŭ Tisza are sĕ fiă rege, o spune unŭ nebunŭ din Oradea-mare, care în dilele trecute striga în gura mare cătră cei adunaţĭ împrejurulŭ luĭ: „Omenĭ bunĭ! Duceţi-vĕ în pieţa mică sĕ-lŭ audiţĭ pe Tisza vorbindŭ de pe o tribună înaltă şi proclamândŭ independenţa Ungariei. Elŭ va fi regele nostru. Trăéscă regele nostru Tisza!“ Ministrulŭ Tisza îşĭ va fi frecândŭ mânile de bucuriă, audindu-se proclamatŭ rege de cătră — nebunĭ.

Furtună. La 26 Aprilie s'a descărcatŭ asupra Bistriţei şi împrejurimei o furtună cu grindină, care a pricinuitŭ marĭ stricăciunĭ pomilorŭ şi viilorŭ, mai alesŭ celorŭ din Beşineu. — La Oradea-mare şi în înprejurime furtuna a duratŭ o oră cu o violenţă nespusă, pricinuindŭ stricăciunĭ edificiilorŭ şi viilorŭ. După ce s'a potolitŭ orcanulŭ a cădutŭ o plóiă mare cu grindină. — In Aradŭ de asemenea a pricinuitŭ orcanulŭ stricăciunĭ marĭ la pomĭ şi la edificii. La edificiulŭ şcolarŭ orăşenescŭ, ce se zidesce acum pe ţermulŭ Mureşului, s'au dĕrîmatŭ câteva părţĭ din zidŭ cu stelagiurĭ cu totŭ, rănindu-se greu şése lucrătorĭ.

Nenorocire. In cariera de pétră din Baciu, lângă Cluşiu, s'a dĕrîmatŭ nisce pămêntŭ peste lucrătorii Mitru Marcu şi Vasilie Pascuiu. Celŭ dintêiu a muritŭ, ér celŭ d'alŭ doilea a fostŭ transportatŭ greu rănitŭ la spitalŭ.

Producţiunea Sodalilorŭ românĭ din Braşovŭ.

Producţiunea şi petrecerea colegială arangiată de „societatea sodalilorŭ românĭ“ din Braşovŭ împreunată cu cântărĭ şi declamaţiunĭ executate de membrii societăţii pe lângă orchestra capelei militare a r. reg. Nr. 2 Alexandru de infanteriă, se va ţine Lunĭ în 25 Aprilie 1888, a doua di de Pascĭ în sala hotelului „Nr. 1“ la 8 óre séra. După producţiune urméză danţŭ. Intrarea de persónă 1 fl. — Domnişórele 50 cr. şi pe Galeriă 50 cr. v. a. Bilete se potŭ căpĕta la cassă, la D. D. Eremias, la Librăria D-lui Nicolae Ciurcu şi la Casina română. Comitetulŭ „Societăţii Sodalilorŭ Românĭ.“

Programa producţiunei: 1. Potpouri românescŭ,“ musica militară. 2. „De-aşŭ fi iubit'o,“ [comp. de N. Popovicĭ], corulŭ sodalilorŭ. 3. „Declamaţiune“ [poesiă de I. Lĕpădatŭ], I. Em. Bobancu. 4. „Hora Transilvaniei“ [de Kraus], musica militară. 5. „Declamaţiune“ [poesiă de V. Alexandri], I. Goga. 6. „Corona Moldovei“ [comp. de N. Popovicĭ] corulŭ sodalilorŭ. 7. „Declamaţiune“ [poesiă de V. Alexandri], C. Lascar. „Unde eştĭ,“ musica militară. 9. „Declamaţiune“ [dialogŭ trad. după

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(2)

Din vieţa şi scrierile lui

Nicolau Lenau.

După isvóre străine.

I.

Nicolau (poetulŭ) era acum de 9 anĭ, în privinţa spirituală fórte desvoltatŭ. Cu deosebire era înclinatŭ spre musică. Elŭ nutria mare simpatiă faţă de magistrulŭ sĕu Godenberg, din Friaulŭ, ce cânta minunatŭ cu ghitară. Dela acesta învĕţă Lenau a cânta cu violina, ghitara şi fluerulŭ, şi cânta de te fermeca. Cu Godenberg dimpreună umbla elŭ de multe orĭ se prindă păserĭ, ceea ce mai în urmă i-se prefăcŭ în adevĕrată patimă, devenindŭ unŭ celebru păserarŭ. Elŭ manifesta sentimente religióse estraordinare, ér rugăciunile lui de diminéţa şi séra şi-le făcea cu atâta pietate, încâtŭ pĕtrundea adêncŭ nu numai pe fraţii sĕi şi pe servitorĭ, ci chiar şi părinţilorŭ sĕi le storcea lacrĕmĭ.

Lenau îşĭ începŭ studiile în 1812 la gimnasiulŭ piaristŭ din Pesta, unde până la 1815 fini cele trei clase inferióre. Dér tatălŭ sĕu maşterŭ neavêndŭ clientelă în Pesta, ér averea mamei sale scădêndŭ din ce în ce, după multe chibzuinţe se mutară în Tocaiu unde locuitorii simţiau lipsa unui medicŭ. Regiunea şi frumseţa locurilorŭ esarcitară o influinţă binefăcetóre asupra lui Lenau.

Intr'aceea moşulŭ sĕu făcŭ érăşĭ mami-si propunerea, ca se i-lŭ dea lui pe Nicolau, dér iubitórea mamă nicĭ acum nu se'nvoi, ci pentru-ca sĕ nu'şĭ întrerupă elŭ studiile, până când bărbatulŭ sĕu petrecea în Tocaiu, ea se duse cu băetulŭ în Pesta.

Târdiu, în tomna an. 1817, Lenau dimpreună cu mamă-sa şi cu cei cincĭ fraţĭ ai sĕi se retrase în locuinţa lorŭ cea vechie, care odinióră probabilŭ că servea de capelă, după cum mărturisesce o efigiă sfântă aşedată deasupra porţii. O mare deosebire vedea Lenau între regiunea dela Tocaiu şi cea de aicĭ, precum şi între starea lorŭ materială de acolo şi cea din Buda. Deşi o soră a sa era deja mărişóră, încâtŭ putea fi de ajutorŭ mame-si, totuşĭ acésta abia cu mare nĕcazŭ putea sĕ câştige atâta, câtŭ cu acea sumuliţă de banĭ ce-ĭ trimetea bărbatu-seu din Tocaiu şi cu ceea ce ea putea sĕ câştige cu lucrulŭ mânilorŭ sale, sĕ'şĭ pótă susţine familia. Acéstă repede şi mare schimbare influinţă aşa de tare asupra lui Lenau, încâtŭ ilŭ cuprinse o astfelŭ de seriositate hotărîtă, ce rare-orĭ se póte întêlni în vieţa tinerilorŭ. Elŭ îşĭ continuă studiile cu diliginţă şi statornicié de fierŭ la gimnasiulŭ din Buda, culegêndŭ fructulŭ ostenelelorŭ în modŭ strălucitŭ.

Starea materială a familiei sale da totŭ mai înderĕtŭ, aşa încâtŭ iubirea de mamă trebuia sĕ se lupte cu miseria cea mai mare, celŭ mai periculosŭ duşmanŭ alŭ omului. Lenau vĕdêndŭ că pre lângă tótă sîrguinţa mamei sale abia le este asigurată esistenţa de tóte dilele şi temêndu-se ca nu cumva ostenelele ei, causate în mare parte pentru grija ce-o avea de elu, sĕ'i facă rĕu, după rugăciunĭ fierbinţĭ o înduplecă sĕ'lu lase se mérgă la moşii sĕi, carĭ ilŭ aşteptau cu mare bucuria. Indată ce'ĭ încunosciinţă pe aceştia despre mergerea sa la ei, îĭ trămiseră unŭ omŭ încredutŭ alŭ lorŭ, care la an. 1818 ilŭ duse dimpreună cu o soră a sa la Stacheraub, unde moşulŭ sĕu funcţiuna ca generalŭ. Astfelŭ Lenau părăsi în etate de 16 anĭ casa părintéscă, de care ilŭ lega atâtea amintirĭ de-oparte fericitóre, de altă parte triste şi dureróse.

II.

Ceea ce caracteriséză era tinereţelorŭ lui Lenau séu mai bine disŭ timpulŭ câtŭ l'a petrecutŭ cu studiile mai înalte este: setea după sciinţă, şi încă sciinţă fundată într'unŭ ramŭ óre-care. Acésta n'o amintimŭ pentru-că dóră ţinta lui ar fi fostŭ câştigarea pânei de tóte dilele, ci mai multŭ pentru-ca sĕ vedemŭ şi de aci nehotărîrea ce l'a stăpânitŭ în întréga vieţa lui. Elŭ n'a absolvatu nicĭ o facultate căcĭ îndată ce începea sĕ studieze la una, încă la începutŭ o părăsia şi se aplica la alta.

Lenau iubia multŭ filosofia, dér fiind-că era silitŭ sĕ urmeze cursulŭ filosoficŭ în Viena la ale cărui prelegerĭ elŭ nu afla nimicŭ după dorinţa sa, fiind-că elŭ dorea sĕ pĕtrundă în mo-

Chenier de Vergolici], N. Ionescu și C. Decusară. 10. a) „Sub acéstă négră stâncă“ și b) „Haideți frați“ [compuse de N. Popovici], corulŭ sodalilorŭ.

„ALBINA“ institutŭ de creditŭ și de economii.

Filiala Brașovŭ.

Conspectulŭ operatiunilorŭ de cassă in luna Aprilie 1888.

Intrate:

Numĕrarŭ în 31 Martie 1888	fl. 34,113.72
Depuneri	98,940.94
Cambii rescumpĕrate. . .	103,473.03
Conturi curente	23,095.85
Imprumuturi pe producte .	6614.55
Imprumuturi pe efecte și alte împrumuturi	17.482.—
Monetă	4648.87
Interese și provisiuni . .	3589.59
Diverse	6924.02
	fl. 298,882.57

Esite:

Depuneri	fl. 88,160.23
Cambii escomptate . . .	113,473.65
Conturi curente.	35,664.44
Imprumuturi pe producte .	6573.54
Imprumuturi pe efecte și alte împrumuturi . . .	3372.—
Monetă	5308.85
Interese și provisiuni . .	624.60
Comisiuni.	2435.77
Diverse	17,923.47
Spese și salare.	1390.64
Numĕrarŭ cu 30 Aprilie 1888	23,955.38
	fl. 298,882.57

V. Bologa, m. p. dirigentu. **N. P. Petrescu**, m. p. adjunctŭ.
V. Gămulea, m. p. comptabilŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Budapesta, 1 Maiu. Comisiunea de incompatibilitate a camerei deputaților *a anulatu cu unanimitate de voturi mandatulu deputatului de Caransebeșu Mihailu Popovici* și totodată a declaratŭ pe Popovici pe timpŭ de trei ani ca neaptŭ de a mai fi alesŭ.

Eidtkuhnen, 1 Maiu. *Corpulu alu doilea de armată din Caucasu și divisiunea de infanteriă caucasică au fost strămutate la granița Austro-Ungariei.*

Parisŭ, 1 Maiu. Generalulŭ *Boulanger* a rĕspunsŭ printr'o scrisóre la articululŭ diarului *„Nord“* din Bruxella. Boulanger dice că nu póte protesta destulŭ de energicŭ în contra sentimentelorŭ ce i-se atribue. Densulŭ pune mare prețŭ pe aceea, de a declara înaintea Franciei și a Europei că celŭ ce îi atribue Franciei democratice gânduri agressive, o calumniază.

DIVERSE.

Durerea de dinți se vindecă în timpŭ scurtŭ, decă spălămŭ gura mai de multe-ori pe di cu apă călduță, în care s'a topitŭ mai nainte puțină *t i p s ă* (pétră acră, alaun), și totŭ în modulŭ acesta se tămăduescŭ și gingiile din care curge sânge. Este destulŭ de tare leculŭ, decă se iau 10 părți de tipsă și 90 părți de apă. Poduri de dinți, adecă, dinți din cari au rĕmasŭ numai rădĕcinele în gură, decă causéză durere, durerea acésta se potolesce punĕndŭ pe podulŭ dintelui prafŭ de tipsă, însĕ cu ajutorulŭ unei pene de gâscă, ori alŭ unui lemnŭ mititelŭ, și la nici unŭ casŭ sĕ nu se folosescă metalŭ, ér peste prafulŭ de tipsă punemŭ vată ori bumbacŭ, și'lŭ tescuimŭ bine între dinți. Tipsa se topesce încetŭ, și durerea încetă, de odată însĕ nu, ci trebue repetată procedura acésta mai de multe-ori.

Este bunŭ și priinciosŭ senetății somnulŭ de di? Acésta e întrebarea cu care se ocupă fóia nemțéscă „F u n d g r u b e,“ dicĕndu privitorŭ la tema acésta următórele: „Se afirmă că somnulŭ de di ar fi primejdiosŭ senetății, pentru-că produce apoplecsiă și alte bóle. Nu încape nici o indoială, că afirmarea acésta e la locŭ: se refere însĕ numai la acelŭ soiu de ómeni, cari nu lucră nimica, nici cu corpulŭ, nici cu mintea, și nu facŭ nici o mișcare. Și aci nu somnulŭ de di e pricina bólelorŭ, ci modulŭ de viéță. Acela care ostenesce și muncesce, cu corpulŭ ori cu spiritulŭ, póte deră trage fără nici o témă câte unu puiu de somnŭ după mâncare, căci prin acésta i-se întărescŭ de nou puterile. Sĕ luămŭ esemplu dela animale, care după mâncare asemenea se culcă sĕ se odihnéscă și sĕ mistuéscă aceea ce au în stomacŭ.

Mortalitatea în Ungaria. Din raportulŭ statisticŭ alŭ biroului țĕrei aflămŭ, că dintre cele 56 cetăți mari europene cu mai bine de câte 100,000 de locuitori, Budapesta ocupă loculŭ primŭ în privința mortalității. Așa în an. 1887 au muritŭ în Stuttgart dintre 1000 persóne abia 18, în Londra 19, în Berlinŭ 21, în Parisŭ 23, în Petersburgŭ 26, ér în Budapesta 32. In 1886 au muritŭ în Budapesta din 1000 persóne 39. In Brașovu au muritŭ în 1887 abia 26 persóne din 1000, în Dobriținu 29, în Aradŭ 31, în Timișora 33, în Clușiu 35, în Pojunŭ 37, în Oradea mare 39, în Bichiș-Ciaba 48.

Laptele care se întinde. Adeseori aflămu, că laptele dela vaci se întinde întocmai ca vinulŭ celŭ stricatŭ. Multŭ timpŭ nu s'a sciutŭ causa de unde provine morbulŭ acesta, cu atâtu mai puținŭ modulŭ prin care se se vindece prin urmare părerea tuturora s'a îndreptatŭ într'acolo: că vaca nu e sĕnĕtósă, ori construcțiunea ei nu e bună. In fine cetimŭ într'o fóiă din Germania, cum morbulŭ acesta totdéuna numai acolo s'a arĕtatŭ, unde vacile s'au hrănitŭ în tóte dilele regulatŭ cu tĕrîțe socotindŭ 4—5 funți la di pe unŭ capŭ. Unŭ economŭ germanŭ din Elveția așa a descoperitŭ acésta, că dela vacile, cari au datŭ lapte de acesta, adecă cari au suferitŭ de acestŭ morbŭ, din nutrețŭ a delăturatŭ mai întâiu trifoiulŭ, după acea fĕnulŭ apoi pe rĕndŭ tóte soiurile ca 8—10 dile. Când a detrasŭ tĕrîțele, în diua a 5-a laptele a încetatŭ de a se mai întinde prefăcĕndu-se unŭ fluidŭ subțire naturalŭ. De aici urméză, că trebue se ținemŭ regulă și la hrănirea vacilorŭ cu tărîțe, adecă în proporțiune cu celelalte nutrețe.

Pentru economele nóstre. In Englitera s'a ținutŭ o exposițiă de ouĕ conservate. Primulŭ premiu s'a datŭ pentru ouĕ păstrate cu vîrfulŭ în josŭ în tărîțe fórte fine. Ouĕle acestea aveau unŭ gustŭ próspĕtŭ și plăcutŭ, cu albușulŭ fără nici unŭ mirosŭ și întru tóte asemenea cu cele próspete, deși erau conservate de cinci luni. Alŭ doilea premiu s'a datŭ pentru ouĕ ceruite și unse cu uleiu, conservate în sare, alŭ treilea premiu pentru ouĕ unse cu sĕu și păstrate în varŭ stinsŭ fără nici o atingere cu aerulŭ.

Monarchulŭ și actorulŭ. Vinerea trecută după amédi, piața lui Franciscŭ din Viena era plină de lume când Monarchulŭ nostru sosì în trăsură deschisă, cu unŭ adjutantu lângă densulŭ. Monarchulu se ducea sĕ viziteze unŭ stabilimentŭ publicŭ. Soldații presentară arma musica întonà imnulŭ poporalŭ și publiculu se formà în douĕ șiruri ca sĕ lase locu trăsurii imperiale. Deodată se produse unŭ sgomotŭ deosebitŭ, care atrase atențiunea tuturorŭ precum și a Monarchului. Unii strigau: prindeți'lŭ! alții, credêndŭ că e focŭ, începură sĕ se învertéscă spre a vede de unde vine fumulŭ. Monarchulŭ ordonà visitiului se se opréscă și cerŭ sĕ i se spue causa gălăgiei. Unŭ oficerŭ superiorŭ s'a apropiatŭ de elŭ și i-a comunicatŭ, că unŭ bietŭ omŭ voise sĕ 'i dea o suplică, ér agenții polițienesci 'l-au luatŭ pe susŭ, 'l-au ghiontitŭ și 'l-au dusŭ la arestŭ. Suveranulŭ a ordonatŭ poliținștilorŭ sĕ 'lŭ libereze cerĕndŭ totodată se 'i se aducă suplica, ceea ce s'a și făcutŭ. Omulŭ sĕ numia Francisc Braunstein, era actorŭ de meseriă și avea 7 copii și o femeiă. Monarchulŭ s'a dusŭ cu suplica ér a doua di a trimisŭ actorului 500 fl. ca ajutorŭ. făgăduindu-i încă și o bună subvențiă până va găsì unŭ locŭ. Actorulŭ nu mâncase de vre-o patru dile și cum primi banii, cădŭ în drumŭ lihnitŭ ce era. Din drumŭ fŭ luatŭ și dus la spitalŭ, ér banii s'au trimisŭ femeii și copiilorŭ lui.

ULTIME SCIRĬ.

In Tulusa s'au întĕmplatŭ în 29 Aprilie din nou manifestațiuni pentru generalulŭ Boulanger. Au fost arestați dece inși.

In séra aceleiași dile s'au întĕmplatŭ mari turburări în T u l u s a. Tinerimea bulangistă din suburbiu s'a dusŭ înaintea localului studențilorŭ spre a demonstra. Din ferestrele localului, unde se aflau 300 de studenți, s'au datŭ patru focuri de revolverŭ, dér nimeni n'a fostŭ rănitŭ. Se născu o încăierare pe stradă și au trebuitŭ sĕ intervină gendarmii, poliția și trupele spre a restabili ordinea. Unŭ agentŭ de poliția, unŭ studentŭ și unŭ gendarmŭ au fostŭ răniți. In sînulŭ poporațiunei domnesce mare iritațiune.

Diarului „Pester Lloyd“ i-se telegrafiază din Bucuresci, că acolo se agitéză în cercurile slave(?) pentru formarea unei reuniuni generale slave, care sĕ fiă pusă sub protectoratulŭ ambasadorului rusescŭ Hitrovo.

In Viena s'au întrunitŭ ministrii într'unŭ consiliu comunŭ, cu scopŭ de a stabili bugetulŭ comunŭ și proiectele de lege ce au sĕ se presinte delegațiunilorŭ vitóre.

Rectificare. La scirile polițienesci din numĕrulŭ de eri alŭ fóiei nóstre, aliniatulŭ ultimŭ, este a se ceti: Cu ocasiunea têrgului de V i n e r e a t r e c u t ă, în locŭ de: e r i.

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 17 Aprilie st. v. 1888

Bancnote românesci	Cump.	8.58	Vend.	8.60
Argintŭ românescu .	„	8.52	„	8.54
Napoleon-d'ori . . .	„	10.03	„	10.06
Lire turcesci . . .	„	11.32	„	11.37
Imperiali	„	10.32	„	10.37
Galbini	„	5.90	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusesci . . .	„	103.50	„	104.50
Discontulŭ	6½—8% pe anu.			

Cursulŭ la bursa de Viena
din 30 Aprilie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	98.—
Renta de hârtia 5%	86.55
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	105.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostu ungare (1-ma emisiune) . .	96.20
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (3-a emisiune) . .	114.50
Bonuri rurale ungare	114.90
Bonuri cu clasa de sortare	104.—
Bonuri rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	104.
Bonuri rurale Transilvane	103.45
Bonuri croato-slavone	103.50
Galbeni împĕrătesci	5.94
Napoleon-d'ori	10.02½

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

dulŭ celŭ mai perfectŭ în arcanele sciinței lumei și ale sufletului omenescŭ, ci întêmpina numai o formă sarbedă și neatrăgĕtóre. ce culmina în principiulu „jurare in verba magistri“, de aceea în curĕndŭ se disgustà.

La an. 1819 înainte de Octomvre ajunse în Viena unde-și luà cartierulŭ la unŭ amicŭ alu moșului seu ce ocupa oficiulŭ de consiliarŭ la curte. Aici își continuà studiile, dér cu succesŭ nu prea îmbucurătorŭ. deoparte pentru-că regulamentulŭ instrucțiunii vieneze era cu totulu deosebitŭ de celŭ din Buda, de altă parte fiindcă frumoșii ochi ai domnișórei casei îlŭ robiră mai multŭ decâtŭ cărțile scientifice. din care pricină moșulu seu 'i schimbà locuința.

Pătimașulŭ tînerŭ nu era nici decât o apariținne de rendu în mijloculu colegilorŭ sĕi. E interesantŭ ce ne istorisesce unulŭ dintre aceștia despre elŭ: Era tárdiu în tómna anului 1819, când Niembsch celŭ deja trecutŭ de 16 ani ședea într'o bancă. — față în fața cu mine — aprópe de ușa salei întunecóse și neprietinóse. în care ni se făceau lecțiile cursului primŭ de filosofiă. Totŭ în aceeași bancă ședeau doi tineri unguri, unulŭ baronŭ, celălaltŭ nobilŭ. Intr'o după ameadă am vĕdut pe Niembsch agitatŭ la estremŭ, cu aspectulŭ unei figuri mórte, cu pĕrulŭ sĕu brunŭ și des în disordine. Elŭ sta la loculŭ sĕu. într'o mână ținêndŭ cuțitașulŭ cu care elŭ însuși își fabrica penele de scrisŭ, gata de-a primi lupta cu cei doi conscolari unguri. Deși loculŭ era strêmtŭ, deși armele erau slabe și mici (penițele), totuși ei începură lupta împreunată cu órecare periculŭ. Se împungeau unulŭ pa altulŭ, întăritați fiindŭ și de ceilalți.

Niembsch rotindu-și odată în modŭ sĕlbaticŭ ochii sĕi întunecați, se aședà liniștitŭ josŭ folosindu-și cu multă dibăciă penițelulu. așa încâtu, deși din brațulŭ sĕu rĕsărea câte unŭ picurŭ de sânge, cu tóte acestea elŭ nu se lăsà învinsŭ până când inimicii sĕi nu depuseră armele. Niembsch se însoția numai cu conscolari mai vêrstnici ca elŭ, ér în anulŭ din urmă era retrasŭ cu totulŭ. Imi aducŭ aminte cu siguritate, că elŭ nu studia la facultate pentru vr'o profesiune, cum făceamŭ noi, ci numai din punctŭ de vedere alŭ sciinții, din care causă încă dela începutŭ apărŭ în mijloculŭ nostru numai ca unŭ óspe, care se ocupă numai cu aceea ce-i place lui, nevrĕndŭ sĕ scie nimicŭ de altceva.“

Mamă-sa, ale cărei gânduri erau pururea la elŭ, pentru ca sĕ-lŭ aibă mai aprópe de dĕnsa în Septemvre 1819 se mutà dimpreună cu bărbatu-sĕu în Pojunŭ, deși acesta nu avea prospecte de clientelă. In neajunsurile sale însĕ iubitórea mamă se mângăia cu scrisorile ce i le scria și trimitea fiiulŭ sĕu. Intre altele e semnificativă o scrisóre din Iuniu 1821, ce i-o scrise Lenau după depunerea cu succesŭ a esamenului:

„Iubită mamă! Grigile ce mi le inspiră tristețea înăbușescŭ în mine ori și ce sociabilitate, spre care de-altcum așŭ fi aplicatŭ. Dér sĕ nu credi întristata mea maică aceea, că supĕrarea ucidĕtóre îmi va nimici tótă puterea, nu! Curățenia sufletului și iubirea de mamă nicidecum nu potŭ da cursŭ liberŭ negrelorŭ gânduri.“

Astfelŭ era disposiția sufletéscă a lui Lenau la etatea de 19 ani. Visitele ce le făcea elŭ mamei sale în Pojonŭ îi procurau acesteia adevĕrate dile de sĕrbătóre, ea dorea așa de multŭ sĕ aibă pe fiulŭ sĕu lângă sine, ceea ce nu peste multŭ sĕ și întêmplà. Și anume Lenau petrecea vacanțele la moșii sĕi în Stockeraub, unde viéța monotonă și ordinea strictă din casă nu'i pré conveneau. La acestea mai contribui și împrejurarea, că elŭ voia sĕ absolveze studiele juridice în Pojunŭ, ér moșu-sĕ nu voia sĕ scie nimicŭ despre acésta. Din astă causă înputările între ei devenirà dilnice. Intr'o di frumósă, Lenau făcŭ pe păsĕrarulŭ, reîntorcĕndu-se acasă plinŭ de tină și murdarŭ, întrà în odaia bunicei sale cu aerulŭ unui adevĕratŭ erou. Bunică-sa care ținea fórte multŭ la curățeniă vĕdêndu-lŭ în astfelŭ de stare, cu fața aprinsă de măniă se ridicà de pe o canapea și strigà către elŭ în modŭ batjocuritorŭ: „prostule, murdarule.“ Vorbele acestea au fostŭ deajunsŭ lui Lenau ca uitându'și de sine și de tóte sĕ iasà repede afară pe ușă strigândŭ „Mai bine sĕ mori de fóme, decâtŭ sĕ trăiesci ca unŭ robŭ în lanțuri de aurŭ!“ Dup'aceea își împachetà hainele și fugi în Pojunŭ la mamă-sa care îlŭ aștepta cu brațele deschise. (Va urma)

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută dimineţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 oră 55 minute după amedĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amedĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amedĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Reşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amedĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amedĭ.
c) „ „ în *Săcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre dimineţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre dimineţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Reşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amedĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Săcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre dimineţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonézā din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei." precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţiunea „Gaz. Trans."

☞ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu** şi **Albrecht & Zillich.**

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.